

Extrait du CGTCatalunya.cat

<http://cgtcatalunya.cat/spip.php?article12476>

Repressió específica en supòsits de vaga

- Actualitat - Articles opinió -

Date de mise en ligne : dimecres 7 de juny de 2017

CGTCatalunya.cat

Les darreres vagues generals a l'Estat espanyol i concretament a Catalunya han mostrat el rostre més repressor de l'Estat, succeïnt-se detencions indiscriminades i totalment injustificades, amb l'aplicació de mesures com la presó provisional a vaguistes pel sol fet de participar en aquells actes propis d'una jornada de vaga.

Però més enllà de la repressió penal i administrativa que exerceix l'Estat, existeix una repressió a nivell laboral que lluny de limitar-se a les jornades de vaga, sigui general o no, s'estén a la vida diària de la classe treballadora.

Treballadores amb contractes indefinits, treballadores amb contractes temporals, falses autònomes, treballadores d'empreses privades o de l'administració pública. Tant és. D'una manera o altra, totes elles exposades a patir la repressió per defensar unes condicions de treball dignes.

Com a preàmbul al present capítol, és important recordar que a l'estat espanyol, el dret de vaga es troba regulat en una norma preconstitucional, el Real Decret Llei 17/1977 de 4 de març sobre relacions de treball, una regulació repleta de mancances que s'ha hagut d'anar «completant» mitjançant jurisprudència, és a dir, mitjançant la interpretació realitzada pels tribunals de la normativa i la solució trobada pels mateixos davant la falta de regulació de determinats supòsits pràctics.

Aquesta situació comporta una manca de seguretat jurídica que es tradueix en una desprotecció de les treballadores en vaga en multitud de situacions.

Malgrat tot, qui subscriu el present capítol dubta que amb una regulació més complerta s'acabessin els problemes de les treballadores que vulguin utilitzar la vaga per aconseguir els seus propòsits. I més tenint en compte els intents de regulació que s'han anat fent els darrers anys.

D'altra banda, tampoc es pot obviar que la regulació «dels drets de la classe treballadora», s'ha realitzat sense la veritable participació d'aquesta, mitjançant «agents socials», per part de les treballadores, consistents en sindicats que han renunciat des d'un principi (els Pactes de la Moncloa) a una veritable defensa de classe, configurats de tal manera que s'ha pogut garantir la tan preuada «pau social», a partir de concessions a la patronal que evidencien que qui participa en les negociacions poc o res ha treballat o ha oblidat voluntàriament el què és.

Les darreres reformes laborals, no han fet més que accentuar aquesta situació i evidenciar encara més el rol de «pacificadors» dels sindicats majoritaris, que es limiten a convocar una jornada de vaga, aplicant després ells mateixos als seus propis treballadors les reformes laborals contra les que s'havien «manifestat».

Entrant en matèria, quan una treballadora es planteja fer vaga, ho fa per a defensar i millorar les condicions laborals o per evitar una retallada de drets. Davant d'aquesta situació s'ha de plantejar no només les conseqüències immediates de la seva decisió, que d'entrada seran la pèrdua dels dies de salari que duri la vaga, sinó també aquelles altres que inevitablement arribaran a mitjà i llarg termini.

La complexitat del marc laboral vigent comporta que en molts casos la decisió d'exercir el dret de vaga tingui conseqüències diferents:

Hi ha les grans empreses, on podem trobar l'escenari clàssic patró/obrer, o on podem trobar treballadores de diferents «subcontratas» o fins i tot treballadores autònomes, moltes, darrerament; o mitjanes i petites empreses; l'Administració pública en general (un món a part); les universitats i la seva complexa regulació, etc.

Al analitzar la realitat d'una treballadora en vaga en una gran o mitjana empresa, s'ha de tenir en compte que aquesta no només haurà de fer front als atemptats de l'empresari sinó que també haurà de combatre contra aquells sindicats que juguen a desacreditar les vagues, quan moltes vegades, en un inici han estat ells els que les han convocat o hi han donat un suport explícit.

En els darrers temps trobem múltiples exemples de vagues convocades a grans empreses i pels grans sindicats que després de realitzar una campanya externa de «lluita» arriben a acords totalment precaris i perjudicials per les treballadores pintant-los com allò més beneficiós i menys lesiu per totes.

A partir d'aquí, a les treballadores que no es resignen amb aquests acords i ho mostren explícitament i volen continuar amb la vaga els hi ve a sobre la doble tasca de mantenir a la resta de treballadores en la lluita i de combatre a sindicats (normalment els majoritaris) i a l'empresa com a un de sol.

La desacreditació que es realitza per part d'aquests darrers de les treballadores en vaga que va des de deixar-les malament davant la resta de treballadores i culpar-les d'un possible resultat més lesiu que el plantejat per sindicats i empresa fins a incloure-les en llistats d'acomiadades per les mesures «organitzatives» d'aquestes últimes, és una clara mostra de la repressió a les treballadores vaguistes.

Més complicada és la situació quan les treballadores que s'han d'organitzar per a fer la vaga pertanyen a diferents empreses subcontractades d'un mateix centre de treball. En el present cas, la subcontractació comporta dificultats per poder organitzar la vaga i després per mantenir-la, tenint en compte que existeixen diferents grups de treballadores vinculades a empreses diferents, amb contractes normalment temporals, que fan que existeixi molt poca comunicació i vinculació entre les mateixes, pel què si no es convoca la vaga per part de les treballadores de l'empresa principal, difícilment es farà o es podrà mantenir per les treballadores de les empreses subcontractades, que s'enfrontaran no només a una empresa sinó a vàries, entre elles, indirectament però no per això amb una actuació menys agressiva, l'empresa principal.

No millor es planteja l'escenari si les qui convoquen la vaga ho fan en centres de treball amb poques treballadores, en el present cas, la repressió molt sovint passa per sotmetre a les treballadores a un assetjament continu al centre de treball, on, novament, la temporalitat en les contractacions fa que no s'hagi creat un vincle entre les treballadores i que per tant no existeixi un suport mutu, element bàsic i indispensable pel bon funcionament de la vaga, mitjà per aconseguir els propòsits de les treballadores. Aquest assetjament al qual es veuen sotmeses les treballadores combatives molt sovint comporta que acabin plegant voluntàriament de la feina, ja sigui sense res a canvi o mitjançant acords precaris que no suposen més que pa per avui i gana per demà.

Quan ens trobem en el supòsit en què les treballadores que volen fer vaga són falses autònomes, les dificultats es tripliquen i només amb una forta cohesió d'aquestes es pot iniciar una vaga que molt probablement l'empresari titllarà d'il·legal per atemorir a la resta de treballadores, amb resolucions de contractes que només es podran combatre amb una veritable activitat sindical. Recordem que aquestes treballadores no es troben sota el paraigua de la regulació precària del dret de vaga. Són treballadores autònomes que d'acord amb la regulació del dret de vaga laboral vigent no poden convocar com a col·lectiu una vaga en els seus centres de treball i empreses.

D'altra banda, pel què fa a l'Administració Pública, recordem que la diferent regulació laboral existent entre funcionaris i personal laboral fa que també la lluita pels seus interessos sigui separada i, per tant, s'afebleixi.

Les noves fórmules de contractació tenen com a objectiu eviar una veritable identificació entre les treballadores que les faci cohesionar com a grup i decidir emprendre aquella lluita per defensar els seus interessos. La temporalitat de les contractacions, les subcontractacions d'empreses, la deslocalització, són fórmules totes elles per afeblir la unitat

de les treballadores i, en conseqüència, dificultar la seva lluita a les empreses. D'aquesta manera no és que es dificulti el funcionament d'una vaga sinó que en molts casos s'evita la seva convocatòria perquè no existeix cap mena de sentiment de pertànyer a un col·lectiu per part de les treballadores, pel què la lluita pels seus drets es converteix en quelcom individual i avocat, per tant, al fracàs.

No obstant, malgrat tot el que s'ha exposat, resorgeix en els darrers temps amb força una reorganització de les treballadores a les empreses que malgrat les circumstàncies s'uneixen per lluitar pels seus interessos i una de les eines que més sovint utilitzen és la vaga. Per tant, malgrat la repressió que s'exerceix a diferents nivells contra la mateixa, aquesta es continua emprant, perquè, com en els seus inicis, la vaga és una eina bàsica quan el que hem de reclamar és allò bàsic i ara mateix, amb la retallada de drets laborals que estem vivint (que només s'accentua amb les darreres reformes laborals però que és inherent a l'estructura laboral de l'estat espanyol) ens toca fer-ho.

** Mireia Bazaga és Secretària de Jurídica de CGT Catalunya. Aquest text és el capítol que va fer per al llibre 'Antígona Emmordassada', reflexions dels darrers 10 anys de repressió als Països Catalans, editat per Tigre de Paper.*